

Dr. Seren ÇETİN

**HUKUK NASIL DAVRANIR?
KURAMDA VE UYGULAMADA
DONALD BLACK SOSYOLOJİSİ**

onikilevha
KURUMSAL YAYINLAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
TABLO LİSTESİ	XIII
ŞEKİL LİSTESİ.....	XV
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KURAMSAL ÇERÇEREVE: BİR DAVRANIŞ ÇALIŞMASI OLARAK “HUKUK”

I. SOSYAL BİLİMLERDE DEĞERDEN BAĞIMSIZLIĞIN OLANAĞI	9
A. Bilimsel Bilgi	9
B. Bilim Olmayan Bilgi.....	15
C. Sosyolojinin Saflaştırılması.....	30
II. HUKUK VE SOSYOLOJİ.....	35
A. Sosyoloji Olmaksızın Hukuk.....	35
B. Hukukun Sosyolojik Teorisi.....	38
C. Hukuk Sosyolojisinin Sınırları.....	48
III. HUKUKUN ÖLÇÜLEBİLİR NİTELİĞİ.....	56

A. Bağımlı Değişken Olarak Hukuk	58
1. Bağımlı Değişken olarak ‘Toplumsal Kontrol’	58
2. Bağımlı Değişken Olarak ‘Sapma’	64
B. Hukuku Davranışa Çevirmek	68
1. Davranışa Dair Açıklamalar	72
2. Hukuk Davranışının Temin Ettiği Rasyonellik.....	81
3. Hukukun Davranışı Teorisi Üzerine Tartışmalar	87

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE: TOPLUMSAL GEOMETRİ

I. HUKUKUN TOPLUMSAL ÖRGÜTLENİŞİ.....	99
A. Doğru ve Yanlışın Toplumsal Analizi.....	99
1. Çatışmanın Ruh-Sapma Örüntülerinin Toplumsal Yapısı	102
2. Çatışma Yönetiminin Temel Formları -Toplumsal Kontrol Modelleri.....	106
3. Toplumsal Kontrol Olarak ‘Suç’	112
4. Suçun Tazmini	119
B. Hukuku Harekete Geçirmek	123
1. Dava Sosyolojisi	125
2. Üçüncü Tarafın Teorisi.....	130
3. Sosyolojik Adalet	137
4. Anarşi	140
II. TOPLUMSAL GEOMETRİ	143
A. Dikey Toplumsal Uzam	147
B. Yatay Toplumsal Uzam.....	156
C. Kültürel Toplumsal Uzam	166
D. Kurumsal Toplumsal Uzam	173
E. Normatif Toplumsal Uzam	177
F. Toplumsal Zaman	180

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
METODOLOJİ: SAF SOSYOLOJİK YÖNTEM
İLE HUKUKUN DAVRANIŞI TEORİSİ'NİN
AMPİRİK ANALİZİ

I. SAF SOSYOLOJİNİN METODOLOJİSİ	185
A. Saf Sosyolojinin Epistemolojisi	185
B. Saf Sosyolojinin Yöntemi	191
II. HUKUKUN DAVRANIŞI TEORİSİ'NİN AMPİRİK ANALİZİ	194
A. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı	194
1. Araştırmanın Problemi	194
2. Araştırmanın Amacı ve Varsayımları	195
3. Araştırmanın Önemi	196
4. Araştırmanın Sınırlılıkları	196
B. Araştırma Materyalinin Ölçümü ve Değerlendirilmesi.....	198
1. Araştırmanın Yöntemi	198
2. Veri Toplama Tekniği ve Aracı	199
3. Veri Analizi	200
4. Operasyonel Tanımlar	203
5. Bulgular ve Yorum.....	205
SONUÇ	241
EK 1: Cinayet Vakalarının Niteliklerine İlişkin Değerlendirme Ölçeği	251
KAYNAKÇA	255